



# АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ  
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053  
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883  
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-1018  
від « 22 » з грудня 2020 року

**Міністру охорони здоров'я України  
Степанову М.В.**

*Про внесення змін до  
наказу МОЗ України  
від від 19.03.2018 року № 503*

## **Шановний Максиме Володимировичу!**

Асоціація міст України є надійним партнером Міністерства в реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я.

Останнім часом до АМУ звертаються органи місцевого самоврядування з приводу того, що наказом МОЗ України від 19.03.2018 №503 не передбачено перенесення декларацій укладених з лікарем, який продовжує надавати медичну допомогу задекларованому населенню, до іншого медичного закладу, куди амбулаторія увійде на законних підставах після передачі.

Дозвольте Вас поінформувати, що у результаті проведення реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади відбулися зміни адміністративно-територіального устрою. Кабінетом Міністрів України визначено адміністративні центри та затверджено території територіальних громад усіх областей. Парламентом прийнято постанову Верховної Ради України від 17 липня 2020 року №807 «Про утворення та ліквідацію районів». Таким чином уже сформовано новий адміністративно-територіальний устрій з 1469 територіальних громад та 136 районів. Такі зміни територіального устрою потребують реструктуризації мережі медичних закладів, передачі майна між органами місцевого самоврядування тощо. Зокрема, розпочинається передача з районного рівня медичних закладів, що надають первинну та вторинну медичну допомогу, на рівень сільських, селищних, міських територіальних громад. Тобто розпочато процес передачі будівель медичних закладів між органами місцевого самоврядування. **Під час передачі майна, сільські та селищні амбулаторії, як структурні підрозділи Центрів первинної медико-санітарної допомоги, переходять від одного закладу (юридичної особи) до іншого.**

Слід зазначити, що при цьому не припиняється юридична особа, яка є надавачем первинної медичної допомоги. Важливо, що укладені декларації як і трудові відносини з лікарем, у якого з населенням укладені декларації, зберігаються. На цьому етапі є важливим збереження безперервності надання медичних послуг з надання первинної медичної допомоги населенню, укладених декларацій між пацієнтами та лікарями і фінансування закладів охорони здоров'я з 1 січня 2021 року. Одночасно неможливо перенести тисячі декларацій до іншого медичного закладу, куди амбулаторія увійде на законних підставах.



Згідно з наказом МОЗ від 19.03.2018 № 503, зокрема Розділом IV Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу передбачено підстави для припинення та тимчасового призупинення дії Декларації і випадки, коли Декларації не припиняються в амбулаторних закладах. Серед випадків, коли Декларації не припиняються, а залишаються чинними і вважаються поданими юридичній особі - правонаступнику за умови збереження відповідних правовідносин з лікарем, який був обраний пацієнтом.

Але на сьогодні складається ситуація, коли для такого переходу заключені декларації деактивуються і припиняється фінансування амбулаторій, як структурних підрозділів з боку НСЗУ. Хоча при цьому незмінними лишаються і місце надання медичних послуг, і умови праці колективу, і склад медперсоналу. Крім того, лікар не може по попередній декларації надати електронне направлення на обстеження, консультацію, госпіталізацію.

У таких умовах пацієнтам, згідно з вимогами НСЗУ, потрібно кожному особисто звернутися до лікаря і перезаклучити декларацію у зв'язку з включенням амбулаторії, що його обслуговує, до складу іншої юридичної особи. Для забезпечення населення безперервною первинною медичною допомогою це потрібно зробити у найкоротші терміни.

Звертаємо увагу, що ці зміни мають бути проведені в умовах оголошеної в країні надзвичайної ситуації та встановленого карантину через поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19. Зобов'язання, що тисячам пацієнтів необхідно додатково відвідати медичний заклад та особисто перезаклучити декларацію з тим самим лікарем в умовах, коли необхідно максимально обмежити контакти між населенням, значно підвищує ризик зараження гострою респіраторною хворобою COVID-19. Таким чином підвищується ризик зараження в десятки разів, особливо груп ризику.

Змушувати у період пандемії тисячі пацієнтів та лікарів знову проходити процес переукладання декларацій, на нашу думку, є прямим порушенням запроваджених Урядом протиепідемічних заходів та статті 27 Конституції України, яка встановлює обов'язок держави – захищати життя людини та, що право кожного захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей.

Така ситуація викликає недовіру до медичної реформи, спонукає до соціальної напруги серед медичних працівників та населення, зводячи нанівець усі попередні зусилля з впровадження протиепідемічних заходів та змін в охороні здоров'я у цілому.

Не можна залишати громади сам на сам з цими проблемами. Все ж таки пандемія – це питання національної безпеки держави. Порушене питання може бути вирішено у наступний спосіб.

Ураховуючи викладене просимо невідкладно внести змін до наказу МОЗ від 19.03.2018 року №503, доповнивши його випадками, що виникають при об'єднанні та приєднанні громад, при передачі структурних підрозділів медичних закладів без припинення юридичної особи закладу охорони здоров'я. Зокрема, розділ **IV. Припинення та тимчасове призупинення дії Декларації**, пропонуємо після пункту 3 доповнити пунктом 4 наступного змісту:

*4. У разі передачі структурних підрозділів (лікарських амбулаторій), які не є юридичними особами, від однієї юридичної особи - надавача ПМД до іншої внаслідок об'єднання громад, Декларації подані такому надавачу ПМД до передачі не припиняються, а залишаються чинними і вважаються поданими юридичній особі - правонаступнику за умови збереження відповідних правовідносин з лікарем, який був обраний пацієнтом, та дотримання пунктів 8 та 9 Розділу II цього Порядку.*



Пункти 4 та 5 вважати пунктами 5 та 6 відповідно.

Також звертаємо увагу, що згідно зі статтею 104 Цивільного кодексу України (далі - ЦКУ) реорганізація є одним із способів припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу чи перетворення. Однак, під час зміни системи управління медичні заклади також можуть утворюватися шляхом виділу відповідно до статті 109 ЦКУ. У цьому випадку згідно з вищезгаданим наказом МОЗ України від 19.03.2018 №503 пацієнти будуть змушені переукладати з лікарями декларації. Адже виділ за ЦКУ не є видом реорганізації, оскільки не передбачає припинення материнської юридичної особи. Водночас він є дуже близьким до неї з питань збереження правовідносин, які виникли до здійснення виділу. Опосередковано це підтверджується віднесенням Податковим кодексом України (далі - ПКУ) процедури виділу (виділення) до реорганізації (підпункт 98.1.4 пункту 98.1, пункт 98.3 статті 98, пункт 184.7 статті 184, підпункт 196.1.7 пункту 196.1 статті 196 ПКУ).

З метою вирішення зазначеного питання просимо внести зміни до пункту 3 розділу IV Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженого наказом МОЗ України від 19.03.2018 №503, виклавши його у наступній редакції:

«У разі реорганізації юридичної особи-надавача ПМД; утворення нової юридичної особи-надавача ПМД, якщо така особа утворена на основі частини майна, прав та обов'язків, виділених з іншої юридичної особи-надавача ПМД, Декларації, подані такому надавачу ПМД до реорганізації, *виділу* не припиняються, а залишаються чинними і вважаються поданими юридичній особі- правонаступнику за умови збереження відповідних правовідносин з лікарем, який був обраний пацієнтом.»

Запропоновані зміни не порушують прав пацієнта на вільний вибір лікаря, доступність до медичного обслуговування, а гарантуватимуть всім громадянам реалізацію їх прав у сфері охорони здоров'я шляхом безперебійного фінансування надання всім громадянам гарантованого обсягу медичних послуг та лікарських засобів.

Асоціація міст переконана, що такі зміни позитивно вплинуть на доступність первинної медичної допомоги для громадян, дозволять зберегти час населення та здоров'я, кошти громад та сприятимуть позитивному розвитку медицини на рівні муніципалітетів.

**З повагою**

**Виконавчий директор  
Асоціації міст України**



**О.В. Слобожан**